

„Pokrok Západu“

PUBLISHED WEEKLY.

Entered at the Post Office at Omaha, Nebr., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co., 1417-1419 So. 13th St., Omaha, Neb.

Subscription by mail — \$1.50 per year.

Vydává:

YDAVATELSKÁ SPOL. POKROKU, OMAHA, NEB.

Václav Bureš, ředitel.

Předplatné \$1.50 na rok
Do Čech \$2.50 na rok

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU,
OMAHA, NEB.

Omaha, Neb., 14. října 1914.

OSOBNÍ SVOBODA.

Píše Louis N. Hammerling, předseda Asociace cizojazyčných časopisů.

XVIII.

Strašlivá řeč, jež dnes drtí evropskou civilizaci, jest sledována námi v Americe se zatajeným dechem a hrozným úžase. Většinou Američanů, kteří mluví jiným jazykem, nežli anglickým, mají svazky krve nebo tradice, jež vedou kamsi nazpět do krvavé zápletky a jež je těžko nyní rozvázat. Naše společné lidské sympatie se zápasícími masami jsou zbarveny zvláštním nádechem plemenných anebo národních pocitů. Při tom všem gratulujeme si, že jsme Američany, nikoliv z nějakého strachu anebo ze zbabělého opírání se o naši vlastní osobní bezpečnost, nýbrž protože cítíme, že v atmosféře této země antagonistů, jež drásá naši společnou mateřskou zemi, nenachází žádné půdy. S chladného stanoviska americké nestrannosti, s více primitivními instinkty člověka pohlížíme na vařící kotel, v němž oni se vaří, s lítostí zajisté a zhusta s tajemnými záchvěvy strun našeho srdce, avšak při tom s jakýmsi ulehčením, v jakém si představiti můžeme ducha, sprostěného těla, jež dříve obýval.

Tato strašlivá podivná může nám sloužit ku poučení. Předně ona vstřípi do našich duší hlouběji chápaní marnosti takových věcí, jako plemenná a národní nenávisť, a vděčnost za existenci země, z níž můžeme pohlížeti na ně, jako cestující s vrcholku hory přehlíží mlhavé nížiny, z nichž se vyprostil.

Za druhé my nabýváme nové představy o ideji svobody.

My slyšíme v těchto dnech mnoho o svobodě — osvobození od vlády cizích plemen, osvobození od náboženského útlaku, osvobození od autokratické vlády, osvobození od militarismu, osvobození od krutého a vyděračného vymáhání daní, o svobodě řeči, o svobodě tisku. A my se divíme, se svěřím smyslem pro údiv, jak většina lidstva stále ještě žije a žila tak dlouho bez některých ze všech těchto svobod. A my znovu pozvedáme svoje zraky s vděčností k praporu, jež nese obráz nebeského souhvězdí, a doufáme a prosíme, aby emblem ten byl tak trvalý, jako to, co skromně představuje, a aby v dobách, jež budou následovati, tyto svobody nalezly ochranu pod jeho křídly, nejen pro nás samotné a naše potomky, nýbrž podle svého příkladu i pro ty a jejich potomky, kteří dnes zápasí v údolí smrti v oněch zemích, jež daly život nám nebo našim otcům anebo otcům našich otců.

My nemůžeme pomoci našim bratřím, pokud tito krvácejí. To nejlepší, co můžeme pro ně učinit, jest, abychom konali to nejlepší pro sebe a naši zemi, abychom totiž hájili svobody, jež máme, jak pro nás vlastní prospěch, tak jako záruka pro ty, kteří přijdou. A abychom je zachránili všechny, ochraňme každou jednotlivou z nich.

My jsme v horším seznamu svobod neuvědili osobní svobodu. Jest věru pochybné, že je to druh svobody, jež v různých evropských zemích mohl se poměrně volně rozvíjeti vador nedostatku občanské svobody, jak jeví se ve formách výše citovaných. A jest stejně pochybné, že jest to jeden druh svobody, jež je v této zemi více méně předpisován anebo

ohrožován stále větším omezováním. Z cizí vlády nemáme strachu, před autokratickou vládou jsme bezpečni, militarismus je vůbec nepohopitelným fantomem, placení daní je v našich rukou prostřednictvím zákonodárců, námi samotnými zvolených a zhusta naším přímým hlasem, svoboda slova je omezena jen spravedlivým ohledem na dobré jméno našich sousedů, tisk jest ve skutečnosti ničím nevázaný. Avšak při konání našich osobních pohybů, spisůbů, zvyků, jeví se rostoucí snahy donucovati nás, abychom se podrobili pokynům některých z nás a abychom žili podle jistých formulí, jež náhodou líbí se některým jednotlivcům, jejichž přemstřená soběstačitelost svádí je ku domněnám, že tyto formulky musí se nutně hodit pro všechny ostatní a že musí jim být vnuceny, ať již jsou s nimi spokojeni nebo ne.

Následkem většího rozdělení práce a zvláštního vytknutí povolání za naší doby v jistých ohledech vzniká větší náchylnost ku vykonávání vlivu lidí vůbec na jednotlivce. To je jeden výsledek. Druhým výsledkem jest větší osvobození od útlaku jednotlivce, poněvadž osvobozen jest od mnohých tíživých povinností, jež vykonávány jsou zvláště vyvíjenými lidmi, jejichž služby anebo produkty si najímáme anebo kupujeme. Stává poměrně značná část lidí, kteří vidí pouze prvý výsledek a ignorují druhý. Vzhledem na větší závislost jednotlivce na společnosti jako celku, pod tímto jedním názorem na situaci, vznikl požadavek, aby společnost převzala ještě intimnější péči o jednotlivce. Poněvadž její vliv na jednotlivce jest větší, pod tímto názorem se usuzuje, že také její zodpovědnost za jeho

chování a mravnost je rovněž takové větší. „Dnes převládá jistá sociální filosofie,“ praví jistý anglický spisovatel, „jež hlásá kolektivní, avšak popírá osobní zodpovědnost, — jež činí všechny zodpovědnými za každého jednotlivce, avšak jež nikoliv za něho samotného; anebo v jiné formě o svolozuje jistě jednotlivce ode vši zodpovědnosti za jejich vlastní chování a volá jiné ku zodpovědnosti nejen za ně samotné, nýbrž i za ostatní. Tyto zmatené ideje, jež sesměšují jména Věda a Sociální Reforma, jsou produktem civilisace třípeř stařeckou nepřítelosti. Jméni již strážci našich bratří anebo ne, my musíme býti především svými vlastními, má-li vůbec státi nějaká zodpovědnost. Popírání ji znamená popírání svobodnou vůli, což může být dosti dobrým pro filosofickou spekulaci, avšak je osudným ve skutečném životě.“ Tyž spisovatel však je dosti optimistickým a prohláší: „Já věřím, že jsme stále ještě dosti zdravými, abychom odhodili klam nepřítelosti, kdekoliv ho vidíme, a osvojili si zdravý způsob myšlení.“

Takový zdravý způsob myšlení vyžaduje osobní zodpovědnost a naopak osobní zodpovědnost vyžaduje osobní svobodu. Pohlédneme-li nazpět do historie, vidíme, že nejlepší civilisace upadla a stala se obětí cizizálosti, kdekoliv stát podjal se příliš intimní péče o jednotlivce, kdekoliv osobní zodpovědnost pomínila a byla pohlcena kolektivní zodpovědností. Jakmile Athéňani počali přijímati peníze, aby navštěvovali divadla, a dali se hostit na veřejné útraty, mezitím co jejich armády a loďstva bojovaly, dny svobody byly sečteny. Jakmile římský lid počal volati po chlebě a hrách a

nestaral se o státní záležitosti, byl připraven pro autokratického panovníka. Jakmile Američan bude volným svalovati zodpovědnost za svoje osobní jednání na zákon, jakmile počne se spoléhati na zákony, že chrániti jej budou, sly nekonal zlo, dostane pány, kteří mu budou také předpisovati, do kterého kostela má chodit a pro koho má hlasovati.

Proto, třebaže sympatisujeme a národy v Evropě v jejich bídě, nezapomínejme na svoje povinnosti doma. Bez ohledu na to, jak naše city dotčeny jsou politováníhodným zápasem za oceánem, zde doma musíme státi pohromadě ku ochraně svobody, jež byla nám dána, abychom ji zachovali pro sebe i pro všechno lidstvo.

NAŠE NÁVŠTĚVY.

Omaha během letošních slavností Rytířů Ak-Sar-Ben velký počet venkovních návštěvníků z Nebrasky a sousedních států hostila. Mezi těmi pak bylo značně našich krajanů, z nichž následující za svého pobytu v závodě našem milou svojí návštěvou nás poctili: Matěj Vavříčka a Frank Sedláček z Crete; Frank Charvat z Newman Grove, jež též mezi jiným s námi sdělil, jakou v okolí jejich měli úrodu, a sice pšenice sypala tam májstý až 35 bušů a oves od 25 do 50 bušů po akru a kukuřice velkou sklizeň také slibuje. C. J. Doležal se svojí manželkou z Dwight, přišli si v průvodu zdejší pí. Dufkové závodě nás prohlédnouti. V. L. Mryk, zámožný obchodník z Lakeport, S. D., meškal v Omaze za obchodními záležitostmi a o všem, že i Ak-Sar-Ben slavnosti se s účastní; Ant. Hladík ze Stan-

ton, vedle prohlídky karnevalu koupil v trhu south-omažském kůru hovězího dobytka k žiru; Vác. Handlíř s manželkou z Raymond, Nebr., tam měli úrodu následující: Pšenice sypala průměrně 25 a některým šla až 40 bušů po akru, oves 35 až 65 bušů, korna půjde 30 až 45 bušů a někomu i snad více po akru; Otto a Anton Krausové, rolníci od Crete, kde prý v jejich okolí pšenice sypala průměrně 23 buše, oves 40 až 50 bušů, kdekto kukuřice půjde dobře od 40 do 60 bušů po akru; Frank Vlasák z Crete; Jan Máca, rolník z Richland, Neb., kterýž odtud ještě do Thurston okresu jel se na svoji farmu podívat; Josef Čoták z Tyndall, přijel do Omahy z další Kanady, kde zamýšlel si domovinu zabrat, avšak v době války není to prý možné; Jos. K. Vlach s manželkou z Dodge, přičinlivý tamní náš jednatel, za svého pobytu byli milými hosty rodiny p. A. Cechy; Ant. Háček, dobře prospívající rolník a též náš pilný jednatel z Tyndall, So. Dak.; pí. Marie Psotová se svojí spanilou derou slečnou Anežkou z Ravenna, Neb., jež byly hosty příbuzné rodiny p. Ant. Nejdla; James Bartůnek, úspěšný majitel sedlářského obchodu z Loup City, kterýž vedle zábavy hlavně zásohy pro svůj obchod přijel si nakoupit; J. A. Wagner, zámožný krajan z Tábora, S. D.; Josef R. a James Moláčkové z Howell a Vác. Novák z Leigh, již mimo prohlédnutí si karnevalu jeli do south-omažského trhu hvězí dobytek k žiru nakoupit; v průvodu p. Ign. Peřiny, hostinského ze South Omahy, navštívili nás Anton Bruckner z Weston a Jan Zimola s manželkou z Wahoo; Josef Drtina, organisátor Z. C. B. J., kterýž nalézá se po 4-měsíční agitaci pomalu na cestě

ku svému domovu, v Omaze krátce se zastavil a jakožto dobrý přítel našeho závodu nás navštívil; paní Anna Dremzová, mnohaletá příznivkyně časopisu Pokroku a zámožná majitelka rozsáhlé farmy z Hay Springs, Neb., při této příležitosti s námi též sdělila, že do Omahy doprovázela svého syna Josefa, jež v lékařské ošetřování s námi též sdělila; John Vavříčka z Pocahontas, Ia.; John Černý z Dorchester, Neb.; p. Jos. Šorpík s manželkou a pí. D. Smolkovou z Tábora, S. D. Nedopatřením stalo se, že jména některých návštěvníků opomenuli jma zanést. Všichni jmenovaní závod nás si prohlédli a mimo to téměř všichni předplatné na naše časopisy si obnovovali a velmi pochvalně o řízení listu se vyslovili. Všichni tito návštěvníci nechť přijmou za svoji laskavou přízeň a uznání srdečné naše díky!

\$28.65 KOUPI TENTO 1 1/2 H. P. „HOPPER COOLER“ WINDSOR HYBOSTROJ

Zaslany z Omahy

Velký ceník ZDARMA

Buďte svým vlastním obchodníkem a kupujte od nás za velkoobchodní ceny ho spodňase stroje, povozy, postroje, nářadí a potřeby pro farmy, domovy a řemesla. Když jste v Omaze přijďte si prohlédnout velkou naši výkladní místnost.

GENERAL MERCANTILE CO.
Továrna pro farmy „Mail Order House“
916 & Leavenworth Sts. OMAHA, NEB.

Vaši přátelé v Čechách budou Vám vděční, když jim předplatíte „Venkov“, a každých 14 dní když je dojde číslo, budou na Vás rádi vzpomínati, že jste jim opatřili dobrou a nanejvýše za jímavou a poučnou četbu. Nechť poznají, jaké časopisy mají v Americe českí farmeři.

\$12500

Koupí NEJLEPŠÍ čtyř-cylindrovou káru zhotovenou v Americe v 1915

V každém ohledu úplně vypravenou. Elektrický samospouštěč a rozvovadlo, silnou pumpu a vůbec každý z vynálezů k zajištění pohodlí, přístupu a spolehlivosti.

Rok 1915 nebude pouze Mitchell káry rotem, ale stane se i pověstným jako rok, v kterém Mitchell při hotovení automobilů již vše hodnoty zavedl.

Ty, kteří tento nový vzor viděli — zvláště obchodníci — nejsou pouze jen nadšeni, ale po prvních kárách z továrny přišlo volání. Náš mistřpředseda a hlavní inženýr, John W. Bate, který originál Mitchell nakreslil, zakreslil na vzor „1915“ vypracoval od konce ke konci a všech jeho důvtipných ideí a praktických izosťajných novot bylo použito.

Výsledkem toho jest kára, která všechny předší — v ceně o \$200.00 nížeji než cokoliv přiblížného.

Ve skutečnosti není žádného pohodlí, žádného „nejlepší ochranného“ prostředku, žádné vymoženosti, které by posílaly v žitě v automobilu světlily, aby v této káře se uznávaly.

Přes 88 procent z těchto kár jest hotoveno přímo v Mitchellových dílnách, které celé akry pozemku pokrývají.

Žádné podrobnosti není přehlédnuto — vše jest váženo, posuzováno, měřeno, pečlivě přeměřeno a skomínáno, což vše dodává nanečtenou jakost služby, pro kterou Mitchellovy káry staly se proslávy.

Panovně tytu s kteroukoliv jinou károu a jest nejvíce jich a Mitchell káry shledáte. Přes to však nepouzejte novou Mitchellovu káru dříve, dokud jste se v tomto novém vzoru neovězli — až osobně s ní se seznámíte — až ji zkoušíte na cestě (ať hladce, či konstruktivně) — že kára jede jakoby sam sebou.

Zvěre vás, byste se přišel na naše útraty osobně s károu seznámiti. My vám ji k použití propůjčíme.

Mezi tím pak si pošlete o nové tiskopisy, které vás o tom více poučí.

Pořad Mitchellových kar pro r. 1915.

Mitchell lehká čtyřka, na dvě a pět osob, 4 cylindry, 35 koňských sil, 116 pal. kolová základ, 34x4 ráfy	\$1,250
Mitchell lehká čtyřka, na šest osob, to samé jako nahore	\$1,300
Mitchell zvláštní šestka, na 5 osob, 6 cylindrů, 50 koňských sil, 132 palců kolová základna, 36x4 1/2 ráfy	\$1,895
Mitchell zvláštní šestka, na 6 osob, to samé jako nahore	\$1,995
Mitchell šestka „De Luxe“, na 7 osob, 6 cylindrů, 144 palců kolová základna, 60 koň. sil, 37x5 ráfy	\$2,300

F. O. Racine

Mitchell-Burd Motor Co.
Racine, Wis., U.S.A.

OMAHAŠTÍ LÉ VĚRNÍ SLUŽBY AMERICKÉ VEŘEJNOSTI.

MITCHELL MOTOR CO.
2050 Farnam St., Omaha, Neb.

Mitchell

Light Four
5 Passenger
35 H.P. 116 In. Wheel Base